

Magnus Sannebro
Telefon 08-508 28 184
magnus.sannebro@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ÅRSRAPPORT FÖR STOCKHOLMS VATTENPROGRAM 2008

Förslag till beslut

- 1 Godkänna Årsrapport för Stockholms vattenprogram 2008.
- 2 Överlämna årsrapporten till kommunstyrelsen för kännedom.
- 3 Överlämna årsrapporten till stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna, styrelsen för Stockholm Vatten AB, styrelsen för Stockholms Hamnar AB, kommunstyrelserna i Järfälla, Sollentuna, Sundbyberg, Solna, Lidingö, Nacka, Tyresö, Haninge, Huddinge, Botkyrka och Ekerö, Länsstyrelsen i Stockholms län, Tyresåns vattenvårdsförbund, Svealands kustvattenvårdsförbund, Mälarens vattenvårdsförbund, Vattenmyndigheten för Norra Östersjön samt Naturvårdsverket.

Gunnar Söderholm

Ulf Mohlander

Sammanfattning

Stockholms vattenprogram gäller för åren 2006 till 2015, programmet godkändes av kommunfullmäktige den 12 juni 2006. Programmet innehåller mål och åtgärder för att uppnå förbättrad vattenkvalitet i Stockholms sjöar och vattendrag, samt värna och utveckla vattenområdena ur rekreationssynpunkt. Under 2008 har ett omfattande utvecklingsarbete av webbplatsen Miljöbarometern genomförts, vilket möjliggjort framtagandet av denna årsrapport. I årsrapporten redovisas kortfattat de åtgärder som har slutförts under 2008. Samtliga vattenområdets beskrivningar, tillståndsbedömningar och åtgärdsredovisning har hämtats ur Miljöbarometerns databas. Under året har redovisningen på webben av vattenrelaterade miljöövervakningsdata gradvis utökats. Tillståndsdata för vattendragen finns nu för Bällstaån, Igelbäcken och till viss del för Forsån. Provfiskedata från sjöarna har också lagts in. Statistik över badvattenkvalitet för varje strandbad finns nu också på Miljöbarometern, baserad på förvaltningens årliga badvattenprovtagning.

Bakgrund

STOCKHOLMS SJÖAR OCH VATTENDRAG

I Stockholms stad finns 15 sjöar, varav tio ligger helt inom kommunens gränser. Delar av Mälaren och Saltsjön och dess vikar, delar av två större vattendrag och några mindre vattendrag samt ett våtmarksområde ligger också i kommunen.

De två största miljöproblemen i Stockholms sjöar är övergödning och miljögifter. Sjöarnas tillstånd uppvisar en stor variation. Vissa är kraftigt övergödda, medan andra är förhållandevis rena. Bottnarna i många sjöar och i Mälaren och Saltsjön innehåller höga halter av metaller och organiska miljögifter.

Fem vattendrag rinner helt eller delvis inom Stockholm stads gränser: Bällstaån, Igelbäcken, Forsån, Sättraån och Skärholmsbäcken. De flesta vattendrag har påverkats negativt när staden har byggts ut pga. att den naturliga tillrinningen har minskat, med vattenbrist som följd. Belastningen av föroreningar har genom detta, bl.a. via dagvattnet, också ökat.

I Stockholms stad finns idag 24 officiella strandbad. Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för badens drift och skötsel. Miljöförvaltningen övervakar vattenkvaliteten vid baden genom att ta bakterieprover och mäta vattentemperaturen. I vissa sjöar kontrolleras även förekomsten av blågröna alger (cyanobakterier).

STOCKHOLMS VATTENPROGRAM

Stockholms stads program för vattenvårdsarbetet gäller för åren 2006 till 2015. Vattenprogrammet innehåller mål och åtgärder för att uppnå förbättrad vattenkvalitet i Stockholms sjöar och vattendrag, samt värna och utveckla vattenområdena ur rekreationssynpunkt. Vattenprogrammet godkändes av kommunfullmäktige den 12 juni 2006.

Programmet anger hur staden arbetar för att vattenområdena ska uppnå ”en god vattenstatus” enligt EU:s vattendirektiv. I Stockholms stad omfattas alla vattenområden av vattendirektivet. De största sjöarna och vattendragen definieras som ”vattenförekomster”, och ska därmed övervakas och rapporteras till EU.

Några av Stockholms vattenområden delas av flera kommuner, vilket kräver samarbete över kommungränserna. Exempel på sådant samarbete är Tyresåns vattenvårdsförbund, Bällstaågruppen, Igelbäcksggruppen samt Svealands Kustvattenvårdsförbund. I årsrapporten beskrivs dessa samverkansorgan kortfattat.

Vattenprogrammet är indelat i två målområden: **Vattenkvalitet** och **Rekreation**. För respektive målområde finns övergripande mål som gäller samtliga sjöar och vattendrag. Kopplat till de övergripande målen finns åtgärder föreslagna, som ska bidra till att uppnå målen. En del av åtgärderna är av övergripande karaktär, de flesta åtgärderna är dock avgränsade till att gälla ett visst vattenområde.

På webbplatsen Stockholms miljöbarometer, miljobarometern.stockholm.se/vatten, redovisas Vattenprogrammets målstruktur, hur tillståndet har utvecklats i varje vattenområde samt vilka åtgärder som genomförts, pågår eller föreslås.

ORGANISATION

Vattenprogrammet har gemensamt tagits fram av Stockholm Vatten AB, Miljöförvaltningen, Trafikkontoret, Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret, Idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Programmet godkändes av kommunfullmäktige den 12 juni 2006. Miljöförvaltningen ansvarar för samordning, uppföljning och information om åtgärdsarbetet. En samordningsgrupp med representanter från berörda förvaltningar och Stockholm Vatten ansvarar för att hålla ihop arbetet, och en styrgrupp beslutar om arbetets inriktning. Denna organisation har utvärderats under 2008, vilket resulterat i att antalet arbetsgrupper har minskats. En särskild projektgrupp för översyn av Stockholms stads dagvattenstrategi har tillsatts under året.

ÅRSRAPPORT 2008

Den första årsrapporten för Vattenprogrammet, som avsåg åren 2006-2007, presenterades för MHN hösten 2008. Årsrapporten är skapad med hjälp av en automatisk rapportfunktion i Miljöbarometern. Samtliga vattenområdets beskrivningar, tillståndsbedömningar och åtgärdsredovisning har hämtats ur Miljöbarometerens databas. I årsrapporten redovisas ett urval av data om sjöarnas tillstånd: fosfor, kväve, siktdjup, klorofyll, bakterier samt badvattenkvalitet. I Miljöbarometern finns ytterligare data om t.ex. miljögifter i bottensediment, provfiskedata m.m. Tillståndsdata för vattendragen finns för Ballstaån, Igelbäcken och till viss del för Forsån. För de vattendrag där provtagning regelbundet sker redovisas halterna av fosfor, kväve, koppar, zink, kadmium och bly.

I årsrapporten redovisas kortfattat de åtgärder som har slutförts under 2008. Åtgärderna är dels av övergripande karaktär, dels mer specifika för ett visst vattenområde. Här ingår även åtgärder som genomförs kontinuerligt, t.ex. dricksvattentillsättning och provfiske. Fullständiga beskrivningar av åtgärderna finns i Miljöbarometern. I årsrapporten redovisas även pågående åtgärder, men endast som rubriker, i Miljöbarometern finns utförlig information. Där redovisas också föreslagna åtgärder för respektive vattenområde.

Förvaltningens synpunkter

Ett omfattande utvecklingsarbete av Miljöbarometern har bedrivits under 2008, vilket utgör grunden för framtagandet av denna årsrapport. En viktig del i arbetet har varit att knyta ihop redovisningen av tillståndet i stadens sjöar och vattendrag med det pågående åtgärdsarbetet. Under året har redovisningen av vattenrelaterade miljöövervakningsdata på Miljöbarometern gradvis utökats. Tillståndsdata för vattendragen finns nu för Ballstaån, Igelbäcken och till viss del för Forsån, i form av kontinuerliga mätserier baserade på månadsprovtagningar utförda av Länsstyrelsen respektive Stockholm Vatten.

För övriga vattendrag saknas tillståndsdata, förutom data från enskilda provtagningar. För sjöarna redovisas nu data från provfisker, vilket genomförs årligen i Ältasjön, Långsjön, Trekanten och Flaten. Provfiske utförs av Sportfiskarna på uppdrag av Stockholm Vatten, förutom i Ältasjön där den lokala föreningen Ältens fiskeklubb är ansvarig. Övriga sjöar provfiskas vid behov eller i samband med särskilda projekt.

Statistik över badvattenkvaliteten redovisas nu för varje strandbad på Miljöbarometern, baserad på den årliga badvattenprovtagningen. I årsrapporten redovisas badvattenkvalitet uppdelat på respektive vattenområde. Resultaten från 2008 års provtagningar visar att badvattenkvaliteten vid Stockholms strandbad överlag är god. Den totala andelen badvattenprov utan anmärkning uppgick till 84 %. Några bad, Sättrabadet och Smedsuddsbadet, har haft återkommande problem med förhöjda bakteriehalter. Orsakerna till detta är under utredning.

Under 2008 har informationen om vattenrelaterade frågor även förbättrats på Stockholms stads webbplats, se www.stockholm.se/klimatmiljo/vatten. Här kan man bl.a. läsa om badvatten, dagvatten, grundvatten, dricksvatten, EU:s vattendirektiv, rekreationsfrågor, samverkan, miljötips för renare vatten m.m. Vattenprogrammet beskrivs övergripande, liksom ansvarsfördelningen i stadens vattenvårdsarbete.

Under hösten 2009 kommer Miljöförvaltningen att redovisa en lägesrapport till kommunfullmäktige om hur genomförandet av Vattenprogrammet fortlöper. Vattenprogrammets övergripande mål kommer att följas upp med hjälp av nyckeltal, som ska redovisas på Miljöbarometern. Framtagandet av lägesrapporten kommer att ske inom ramen för Vattenprogrammets samordningsgrupp, där Miljöförvaltningen är ordförande.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Stockholms vattenprogram – Årsrapport 2008 |